

Γιατί ένα τέτοιο Συμπόσιο WHY SUCH A SYMPOSIUM olympias.uoi.gr/32635 & [doi:heal.uoi.12442](https://doi.org/10.12442/heal.uoi.12442)
Ο δρόμος ως το Συμπόσιο TOWARDS THE SYMPOSIUM olympias.uoi.gr/32632 & [doi:heal.uoi.12439](https://doi.org/10.12439/heal.uoi.12439)
Πρόγραμμα PROGPA olympias.uoi.gr/32633 & [doi:heal.uoi.12440](https://doi.org/10.12440/heal.uoi.12440)
Ομιλίες ORAL PRESENTATIONS (121 βίντεο/videos) <https://www.youtube.com/@1-706/videos>
ΠΡΑΚΤΙΚΑ PROCEEDINGS olympias.uoi.gr/32634 & [doi:heal.uoi.12441](https://doi.org/10.12441/heal.uoi.12441)
Απολογισμός: Ήμουν κι εγώ εκεί! REPORT: I WAS THERE! olympias.uoi.gr/33342 & [doi:heal.uoi.13058](https://doi.org/10.13058/heal.uoi.13058)
Παρόν άρθρο THIS PAPER olympias.uoi.gr/33253 & [doi:heal.uoi.13008](https://doi.org/10.13008/heal.uoi.13008). **EN Summary** follows

Η ειδικότητα της παρηγορητικής ιατρικής στη Μεγάλη Βρετανία: Διάρκεια και περιεχόμενο εκπαίδευσης, η καθημέρα πράξη¹

Δέσποινα-Ελβίρα Καρακίτσιου²

Aintree University Hospital, Liverpool, UK

Περίληψη

Η παρουσίαση αυτή στοχεύει στο να κάνει πιο ευρέως γνωστή την ειδικότητα της Παρηγορητικής Ιατρικής στην ελληνική ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα και στο κοινό.

Πρώτα απ' όλα, τί είναι η ειδικότητα της 'Παρηγορητικής Ιατρικής' με δυο λόγια. Η Παρηγορητική Ιατρική (Palliative Care Medicine) είναι η ειδικότητα της Ιατρικής που αποσκοπεί στην συμπτωματική θεραπεία ασθενών με μη ιάσιμες ασθένειες που μειώνουν το προσδόκιμο επιβίωσης. Χρησιμοποιεί μια ολιστική προσέγγιση στις σωματικές, ψυχολογικές, κοινωνικές και πνευματικές ανάγκες των πασχόντων, καθώς και των συγγενών φροντιστών τους. Από τον παρηγορητή ιατρό απαιτείται μεγάλο εύρος δεξιοτήτων, όπως επικοινωνία, λήψη αποφάσεων σε ηθικά διλήμματα, συνεργασία με ιατρούς άλλων ειδικοτήτων (π.χ. Γενικούς Ιατρούς, Παθολόγους, Ογκολόγους κτλ.) και άλλους επαγγελματίες υγείας (π.χ. Φυσιοθεραπευτές, Εργασιοθεραπευτές [Occupational Therapists], κοινωνικές υπηρεσίες κτλ.). Αναγνωρίστηκε και ορίστηκε για πρώτη φορά ως ειδικότητα το 1987 στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αργότερα, το 1990 η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ, WHO) αναφέρει ότι η Παρηγορητική Αγωγή είναι μια «ενεργητική ολοκληρωμένη φροντίδα των ασθενών, των οποίων η νόσος δεν ανταποκρίνεται σε ριζική θεραπευτική αγωγή» και τόνισε την σοβαρότητα του 'πόνου' και της "επίτευξης καλύτερης ποιότητας ζωής για τους ασθενείς και τις οικογένειές τους".

¹ 30-4-2017 11:00-12:30 Συνεδρία: K2 *Ο φυσιολογικός θάνατος*. Ομιλία 5η: [YouTube=9DfjsjzZVCk](https://www.youtube.com/watch?v=9DfjsjzZVCk) 14:19.

Άρθρο: υποβολή άρθρου 17-1-2017· αποδοχή 13-2-2023· κρίση από ομότεχνους (peer review): όχι. Αν οι σύνδεσμοι στην κορυφή αυτής της σελίδας δεν λειτουργούν: > ΠΡΑΚΤΙΚΑ: σελίδα 21: υποσημείωση 6.

Πώς να αναφέρετε αυτό το άρθρο: Καρακίτσιου Δ-Ε. «Η ειδικότητα της παρηγορητικής ιατρικής στη Μεγάλη Βρετανία: Διάρκεια και περιεχόμενο εκπαίδευσης, η καθημέρα πράξη». Στο: «Πότε Πρέπει να Πεθαίνουμε; (ΠΠΠ). Πρακτικά 1ου Διεπιστημονικού Συμποσίου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 28-30 Απριλίου 2017. ISBN 978-960-233-288-7». Εκδόσεις Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, αποθετήριο Ολυμπιάς. 7 Απριλίου 2024. Άρθρο K25: σς 3. <https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/handle/123456789/33253> & <http://dx.doi.org/10.26268/heal.uoi.13008>.

² Απόφοιτος Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (2013). Στην παρούσα φάση Foundation Year 2 doctor στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Aintree στο Liverpool της Μεγάλης Βρετανίας. Έχει συμμετάσχει ως ομιλήτρια σε συνέδρια Ιατρικής Εκπαίδευσης στο εξωτερικό (Association for Medical Education in Europe; Karakitsiou et al. The good student is more than a listener. The 12+1 roles of the medical student. *Medical Teacher* 2012; 34(1): e1-8, PMID:22250690: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22250690/>). Έχει δημοσιεύσει στην Cochrane Database Systematic Review (PMID 22419301, 23440809, 36064662). Ενδιαφέρεται να ασκήσει την ειδικότητα της Παρηγορητικής Ιατρικής (Palliative Care Medicine) και να ασχοληθεί με την Ιατρική Εκπαίδευση σε επαγγελματικό επίπεδο. dekaraki@gmail.com, elvira-1989@hotmail.com.

Η παρουσίαση αυτή έχει ως σκοπό να αναδείξει τους βασικούς πυλώνες της Παρηγορητικής Ιατρικής, καθώς επίσης και κάποια πρακτικά σημεία: πώς μπορεί κάποιος να ειδικευτεί στην Παρηγορητική Ιατρική, ποια η διάρκεια και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης ενός Παρηγορητή Ιατρού, καθώς και ποια η καθημέρα 'ρουτίνα' του – θέσεις εργασίας, καθημερινή κλινική πράξη, έρευνα. Θα τονιστούν τα θετικά και τα αρνητικά της ειδικότητας, καθώς και οι προοπτικές εξέλιξης των Παρηγορητών Ιατρών.

Τέλος, θα γίνει παρουσίαση των δομών Παρηγορητικής Ιατρικής στην Ελλάδα και πώς θα μπορούσε η ειδικότητα της Παρηγορητικής Ιατρικής να αναγνωριστεί στη χώρα μας.

Λέξεις-κλειδιά: *παρηγορητική ιατρική, παρηγορητική φροντίδα, συμπτωματική θεραπεία ανίατα ασθενών, καθημέρα πράξη παρηγορητή ιατρού, ολιστική προσέγγιση ασθενών, ολιστική προσέγγιση φροντιστών, ολιστική προσέγγιση συγγενών, {σωματικές, ψυχολογικές, κοινωνικές, πνευματικές} x {ανάγκες} x {πασχόντων, ασθενών, συγγενών, φροντιστών}, τέλος της ζωής, θάνατος με αξιοπρέπεια, αξιοπρεπής θάνατος, καλός θάνατος, ωραίος θάνατος, ευ-θάνατος, ώριμος θάνατος, ανώριμος θάνατος, μεθώριμος θάνατος, πρόωρος θάνατος, θάνατος πριν την ώρα του, θάνατος στην ώρα του, θάνατος μετά την ώρα του, μετάωρος θάνατος, αθανασία, ευθανασία, ιατρικά υποβοηθούμενη ευθανασία, δυσθανασία, προθανασία, μεταθανασία, μεταθανάτια μακροζωία, πότε πρέπει να πεθαίνουμε, ΠΠΠ, πότε οφείλουμε να πεθαίνουμε, ΠΟΠ, πώς πρέπει να πεθαίνουμε, ΠώΠΠ, πού πρέπει να πεθαίνουμε, ΠύΠΠ, με ποιον δίπλα μας πρέπει να πεθαίνουμε, ΠνΠΠ, από ποια αιτία πρέπει να πεθαίνουμε, ΠάΠΠ, γιατί πρέπει να πεθαίνουμε, ΓΠΠ*

The specialty of palliative medicine in Great Britain: duration and content of training; the everyday practice³

Despina-Elvira Karakitsiou⁴

Aintree University Hospital, Liverpool, UK

Summary

This presentation aims to make the specialty of Palliative Medicine more widely known in the Greek academic and scientific community and the public.

First, what is the specialty of 'Palliative Medicine' in two words. Palliative Care Medicine is the specialty of Medicine that aims at the symptomatic treatment of patients with incurable diseases that reduce life expectancy. It uses a holistic approach to the physical, psychological, social, and spiritual needs of sufferers, as well as their family caregivers. A wide range of skills is required from the palliative physician, such as communication, decision-making in moral dilemmas, collaboration with physicians of

³ 30-4-2017 11:00-12:30 Session: *K2 The physiological death*. **Speech 5:** [YouTube=9DfjsjzZVCK](https://www.youtube.com/watch?v=9DfjsjzZVCK) 14:19. **Paper:** submitted 17-1-2017; accepted 13-2-2023; no peer reviewed.

If the **links** at the top of the first page do not work: > Top of the 1st page: PROCEEDINGS: page 22: footnote 10.

Cite this article: Karakitsiou D-E. «The specialty of palliative medicine in Great Britain: duration and content of training; the everyday practice». In: «*When Should We Die? (WnSWD). Proceedings of the 1st Interdisciplinary Symposium. University of Ioannina, Greece, April 28-30, 2017. ISBN 978-960-233-288-7*». University of Ioannina Publications, Olympias repository. April 7, 2024. Paper K25: ps 3.
<https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/handle/123456789/33253> & <http://dx.doi.org/10.26268/heal.uoi.13008>.

⁴ Graduated from the Medical School of the University of Ioannina, Ioannina, Greece (2013). Currently Foundation Year 2 doctor at Aintree University Hospital in Liverpool, Great Britain. She has participated as a speaker in Medical Education conferences abroad (Association for Medical Education in Europe; Karakitsiou et al. The good student is more than a listener. The 12+1 roles of the medical student. *Medical Teacher* 2012; 34(1): e1-8, PMID:22250690: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22250690/>). She has publications in the Cochrane Database Systematic Review (PMID 22419301, 23440809, 36064662). She is interested in practicing the specialty of Palliative Care Medicine and dealing with Medical Education at a professional level. dekaraki@gmail.com, elvira-1989@hotmail.com.

other specialties (e.g. General Practitioners, Internists, Oncologists, etc.) and other health professionals (e.g. Physiotherapists, Occupational Therapists, Social Services, etc.). It was first recognized and defined as a specialty in 1987 in the United Kingdom. Later, in 1990 the World Health Organization (WHO) states that Palliative Care is an "active comprehensive care of patients whose disease is unresponsive to radical treatment" and emphasized the severity of 'pain' and "achievement better quality of life for patients and their families".

This presentation aims to highlight the main pillars of Palliative Medicine, as well as some practical points: How one can specialize in Palliative Medicine, what is the duration and content of the training of a Palliative Physician, as well as what is the daily routine of – jobs, daily clinical practice, research. The positives and negatives of the specialty will be highlighted, as well as the prospective developments of the palliative physicians.

Finally, there will be a presentation of the structures of Palliative Medicine in Greece and how the specialty of Palliative Medicine could be recognized in our country.

Keywords: *palliative care, symptomatic treatment of terminally ill patients, daily practice of a palliative physician, holistic approach to patients, holistic approach to caregivers, holistic approach to relatives, {physical, psychological, social, spiritual} x {needs of} x {sufferers, patients, relatives, caregivers}, palliative physician, Palliative Care Medicine, end of life, dying with dignity, good death, mature death, premature death, postmature death, immortality, euthanasia, medically assisted e θ hanassia, euthanasia, dysthanassia, prothanassia, metathanassia, posthumous longevity, when should we die, WnSWD, when must we die, WnMWD, how should we die, HSWD, where should we die, WrSWD, with whom should we die, WmSWD, what cause should we die from, WCSWD, why should we die, WySWD.*